

Sygn. akt IV Ka 945/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ryszard Małachowski (ref.)
Sędziowie:	SO Beata Marzec SO Magdalena Mikłaszewicz
Protokolant:	Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Małgorzaty Wojciechowicz

oraz przedstawiciela Trzeciego Urzędu Skarbowego w S. I. W.

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 r.

sprawy **P. M.**

oskarżonego z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez Trzeci Urząd Skarbowy wS.

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 26 marca 2015 r. sygn. IV K 30/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę P. M. przekazuje Sądowi Rejonowemu Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

SSO Magdalena Mikłaszewicz SSO Ryszard Małachowski SSO Beata Marzec

Sygn. akt IV Ka 945 / 15

UZASADNIENIE

P. M. został oskarżony o to, że działając w imieniu płatnika (...) Sp. z o.o., z siedzibą w S., w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, nie wpłacił w ustawowych terminach na rachunek Trzeciego Urzędu Skarbowego w S.:

1) do 20.02.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za styczeń 2013 r. w kwocie 1116 zł,

- 2) do 20.03.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za luty 2013 r. w kwocie 1274 zł,
- 3) do 22.04.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za marzec 2013 r. w kwocie 1080 zł,
- 4) do 20.05.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za kwiecień 2013 r. w kwocie 1194 zł,
- 5) do 20.06.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za maj 2013 r. w kwocie 1090 zł,
- 6) do 22.07.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za czerwiec 2013 r. w kwocie 1035 zł,
- 7) do 20.08.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za lipiec 2013 r. w kwocie 1748zł,
- 8) do 20.09.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za sierpień 2013 r. w kwocie 60 zł,
- 9) do 21.10.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za wrzesień 2013 r. w kwocie 4 zł,
- 10) do 20.11.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za październik 2013 r. w kwocie 4 zł,
- 11) do 20.12.2013 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za listopad 2013 r. w kwocie 4 zł,
- 12) do 20.01.2014 r. pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za grudzień 2013 r. w kwocie 104 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 9 § 3 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 26 marca 2015r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, w sprawie o sygn. akt IV K 30 / 15:

1. uznał oskarżonego P. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego wykroczenie z art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i za to na podstawie art. 77 § 3 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1200 zł,
2. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w wysokości 120 zł.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł Trzeci Urząd Skarbowy w S..

Oskarżyciel publiczny zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości i orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 53 § ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks kary skarbowy (Dz. U. z 2013r., poz. 186, z późn. zm.), poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż czyn popełniony przez oskarżonego jest wykroczeniem skarbowym, w sytuacji gdy zgodnie z powyższym przepisem należało zakwalifikować popełniony czyn, jako przestępstwo skarbowe.

Mając na uwadze powyższy zarzut Trzeci Urząd Skarbowy w S. wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się jak najbardziej zasadna i doprowadziła do wydania orzeczenia kasatoryjnego w przedmiotowej sprawie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że całkowicie chybiony jest pogląd Sądu Rejonowego, że na gruncie niniejszej sprawy mamy do czynienia

z zastosowaniem reguły zawartej w art. 2 § 2 k.k.s. Według tego przepisu jeżeli

w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Czyli, że przepis ten ma zastosowanie w sytuacji, kiedy w czasie orzekania obowiązują przepisy, które biorąc pod uwagę całokształt danej sprawy, są względniejsze

dla sprawcy. Na gruncie niniejszego postępowania nie mamy jednak do czynienia z sytuacją tego rodzaju, iż trzeba rozstrzygnąć, która z ustaw jest względniejsza dla oskarżonego, ponieważ przepis art. 53 § 3 k.k.s. obowiązuje przez cały czas w jednakowym brzmieniu. Z tego też względu nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że dla rozstrzygnięcia kwestii dotyczącej tego, czy mamy w przypadku oskarżonego P. M. do czynienia z przestępstwem skarbowym, czy też wykroczeniem skarbowym, mając jednocześnie na uwadze brzmienie art. 2 § 2 k.k.s., istotne znaczenie ma wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lutego 2001r., sygn. akt P 2 / 00. Sąd merytoryczny przywołując treść wskazanego orzeczenia stwierdził, że jeżeli zmianie uległo rozporządzenie, które ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, to należy interpretować to z korzyścią dla sprawcy, czyli jeżeli wzrosła kwota minimalnego wynagrodzenia, to – w tym konkretnym przypadku – czyn zabroniony popełniony przez oskarżonego stanowi wykroczenie skarbowe, a nie przestępstwo skarbowe.

Sąd Okręgowy wyraźnie podkreśla, że wskazany przez Sąd Rejonowy wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie może w żadnym stopniu znaleźć odniesienie do realiów przedmiotowej sprawy. Analizując treść tego orzeczenia, a w szczególności jego uzasadnienie, czytelnym jest, że zostało ono wydane na kanwie zupełnie innego postępowania, albowiem dotyczyło ono znamion czynu zabronionego. Trybunał Konstytucyjny nie odnosił się bowiem w tym wyroku w ogóle do elementu nader istotnego, jeżeli chodzi o rozstrzygnięcie tego – czy czyn zabroniony popełniony przez oskarżonego jest wykroczeniem skarbowym, czy też przestępstwem skarbowym

– a mianowicie nie poruszył kwestii tego, że w art. 53 § 3 k.k.s. mowa jest

o pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia **w czasie jego popełnienia**. Kwestia art. 53 § 3 k.k.s. w owym wyroku poruszona jest jedynie marginalnie.

Rację należy przyznać również skarżącemu, że odnośnie sprawy oskarżonego P. M. zarówno w czasie popełnienia czynu, jak i w chwili orzekania przez Sąd I instancji przepis art. 53 § 3 k.k.s. obowiązywał w identycznym, jednakowym brzmieniu i nie uległ zmianie. Według wskazanego powyżej przepisu, wykroczenie skarbowe jest to czyn zabroniony przez kodeks pod groźbą kary grzywny określonej kwotowo, jeżeli kwota uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia. Wykroczeniem skarbowym jest także inny czyn zabroniony, jeżeli kodeks tak stanowi. Jak już zaznaczono powyżej, owy przepis obowiązuje przez cały czas w jednakowym brzmieniu. Zmianie uległa natomiast jedynie kwota minimalnego wynagrodzenia

za pracę, która w chwili wyrokowania przez Sąd meriti była wyższa aniżeli w chwili popełnienia przez oskarżonego czynu. Nie uległa jednak zmianie istota owego przepisu, który stanowi, że z wykroczeniem skarbowym mamy do czynienia przez cały wówczas, gdy kwota uszczuplona lub narażona na uszczuplenie albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia. Dlatego nie można zgodzić się z ustaleniem Sądu Apelacyjnego

w G. zawartym w jego orzeczeniu z dn. 30 kwietnia 2014r., w sprawie sygn. akt II AKa 37 / 14, że przepis art. 53 § 3 k.k.s. ma wyłącznie charakter techniczny. Gdyby bowiem rzeczywiście ustawodawcy chodziło o to, nie wprowadzałby

do treści przepisu zwrotu „w czasie jego popełnienia”. Sąd Okręgowy podkreśla, że jest to zwrot, który został specjalnie wprowadzony do treści art. 53 § 3 k.k.s. właśnie z tego względu, aby nie było wątpliwości co do tego, o którą wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę chodzi, a która – co powszechnie wiadomo – jest kwotą zmienną.

Sąd odwoławczy zaznacza ponadto, iż ustawodawca wyraźnie rozróżnił kwestię co do tego, kiedy zastosowanie ma znaleźć aktualna w chwili orzekania przez sąd kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, a kiedy chodzić ma o ową kwotę w chwili popełnienia czynu. Tytułem przykładu wskazać można na brzmienie art. 119 § k.w., zgodnie z którym kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza 1/4 minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. W tym przypadku nie ulega wątpliwości, że mamy do czynienia z każdorazową kwotą minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W art. 53 § 3 k.k.s. mowa jest jednak o wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia. Widać zatem w sposób jednoznaczny, że wyraźnie chodzi tu o pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, ale w chwili popełnienia przez oskarżonego czynu. Skoro więc zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych zostały nieuiszczone przez oskarżonego od stycznia 2013r. do grudnia 2013r., to nie ulega najmniejszych wątpliwości, że kwestia tego, czy czyn ten stanowi przestępstwo skarbowe, czy też wykroczenie skarbowe, musi być rozpatrywana w kontekście tego, jaka była kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013r., a nie w chwili wyrokowania przez Sąd Rejonowy.

Biorąc pod rozwagę wszystko to, co zostało przedstawione powyżej, a także analizując zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy, jednoznacznie wynika, że Sąd I instancji w sposób wadliwy zakwalifikował zachowanie oskarżonego jako wykroczenie skarbowe. Kwota jakiej oskarżony nie wpłacił z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w 2013r. wyniosła 8713 zł. Kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2013 wynosiła 1600 zł (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r.,- Dz. U. z 2013r., poz. 1026). Pięciokrotność kwoty minimalnego wynagrodzenia zatem to 8000 zł. W związku z tym nie ma żadnych wątpliwości co do że zarzucany P. M. czyn stanowi przestępstwo skarbowe, a nie wykroczenie skarbowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę P. M. przekazał Sądowi Rejonowemu Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy weźmie pod uwagę wszystkie sugestie Sądu odwoławczego, oceni zachowanie oskarżonego w kontekście nieuiszczonej kwoty z racji zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych odnośnie minimalnego wynagrodzenia z pracą z chwili popełnienia czynu i po zbadaniu jeszcze raz całej sprawy wyda odpowiednie rozstrzygnięcie

SSO Magdalena Mikłaszewicz SSO Ryszard Małachowski SSO Beata Marzec